

Naročnina mesečno
25 Din. za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 120 Din, za inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/I

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SCOVENEC

Z nedeljsko prilogom »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7565, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.777

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen pondeljka in dneva po prazniku

V zagatu

Kam koraka naša kultura, in kaj tvori njen bistvo? Menda človeštvo še nikoli ni tako vneto razpravljalo o tem načelnem vprašanju kakor sedaj. Zdi se, da je Amerikancem še najlaže smatrati sodobno, tehniško civilizacijo za nedvomen napredek. Tako sklepa S. Bent v svoji zanimivi knjigi o »strojnem človeku« (Machine made man). Stroji, pravi, ne zasužnijo, temveč oprostijo človeka, ker mu olajšajo boj za obstanek. Avtor svari samo pred »tovarniškim, šablonskim mišljenjem, onim povprečnim svetovnim nazorom, ki ga osvoji posameznik prav tako lahko, kakor natake gotovo oblike. Namesto temeljite izobrazbe, resnega študija se zadovolji množica s površno dnevnou modrostjo v poljudni izdaji pa jo potem odaja še naprej...«

Torej uvideva celo Amerikanec to nevarno mehanično površnost. Kar se tiče stare Evrop je že davno prestala povočno navdušenje nad junastvom in močjo mlade Amerike, točneje povedano Žed jenih držav. Slednje naredijo pošasten vtis na sodobne evropske potovalec kot dežela, kjer je človeška osebnost obupno podjavljena navidezni zunanjosti, kjer služi vsa kultura z golj mehaničnemu izboljšanju vsakdanjega gmotnega življenja. V svoji novi knjigi (Scènes de la vie future) svari Georges Duhamel Francijo in Evropo pred Ameriko kot grozovito sliko njune lastne bodočnosti. Stari svet hiti posnemati novi, in sedanja New York pa Chicago za žalostna napoved evropskega življenja v prihodnjih desetletjih. Resnična kultura hoče poglobljenja fuševnega življenja in misli na splošni blagor. Zunanja mehanična kultura v nasprotju z njo lahko služi enako slabemu ali dobremu. Sodobno človeštvo je navdušeno samo zanjo, in njen razcvet bo pomenil vesoljno materielno suženjstvo. V svetu brez kulture duha se prav lahko zlorabi v sebične, hudočne namene sleherna nova tehnika iznajdba. Dočim je slonela stara francoska, oz. evropska kultura na osebni prostoti, spoštovanju do posameznikov pravic, pomeni Duhamelu Amerika zatiranje osebnosti v imenu »javne morale«, kakor jo umeva povprečna javnost. Če so prepovedali Amerikanec zakonskim potom pití vino, se bo lahko razširilo sčasoma to javno varstvo tudi na druga področja zasebnega življenja, in Duhamel nam slika pretirano žolčno sliko bodoče Amerike, ki je še najbolj slična sovjetski idealni komuni.

Kakor postane nevračljiv viná vajan pijanec tako tudi Amerikanec pod vplivom materialne kulture, ki je namenjena samo pridobivanju denarja. Na sprehoodu in avtomobilskem izletu so Amerikanci vedno zatopljeni v svoje številke, mrko računajo in niso več gospodarji lastne duševnosti: postali so sužnji enoličnih vsakdanjih kupčij. Ameriška osebna podjetnost je slična drvenju avtomobila, ki ne uboga krmila in se ne more več ustaviti. Ti ljudje sploh niso v stanju vsaj za trenutek prekiniti obupnega lova za denarjem, da bi slenarili, to je, da bi mislili o smislu življenja ali sanjarili. Stara evropska kultura, četudi je slonela na istih načelih, je vendar vpoštevala osebna nagnjenja, ameriška pa osebnost zatira.

Duhamel ni do konca dosleden v svoji mržnji do materialne kulture. Lev Tolstoj je dolga leta trpel v lastni graščinic, ki jo mu ni pustila družina razdeliti kmetom, in beg iz gospodskega življenja je naposled povzročil njegovo smrt. A Duhamel se ne mara odreči evropski udobnosti, čeprav pobija ameriško mehaničnost. V newyorskem velikem hotelu se z grozo spominja moskovskega »Doma znanstvenikov«, kjer se vsako jutro postavijo pletni profesorji v dolgo vrsto pred edinim skupnim umivalnikom. Toda kot pristni Francoz hrepeni Duhamel po neki sorazmernosti, notranji ubravnosti, noče, da bi postal človek suženj potrebnih mu predmetov. Plaši se brezdušne točnosti množinskega življenja. Sovraži nabito polne dvorane, kjer uživa množica kinematografske in gramofonske konzerve namesto prave umetnosti. Naj si iztrga človeštvo iz pošastnih krempljev neizprosne mehanične civilizacije vsaj malo prostega časa, vsaj trenutek za tvojno selenobo v korist lastne duševnosti! Duhamel zahteva ozdravljenje sodobne »samo navidezno krščanske« kulture. Hoče, da bi postala res blaga in gojila samo ona odkritja, ki kažejo pot k boljši bodočnosti. A njegova poskušnja določiti pojmom »blagost« in »duševnost«, ne obrodi nobenega sadu. Ne ve niti, po kateri poti bi bilo mogoče omiliti življenjski boj in odvzeti uspehom materielne kulture njih nevarnost za dušo. Razume samo, da je staro geslo »naprednost« obledelo in postalo otroška igrača.

Ne bom porabil, koliko se strinja Duhamelova Amerika z resnično. Saj vemo, da ima tudi novi svet svoje duševno življenje in šteje poleg bogatašev dosti revežev, ki prav malo imajo od

»Manjšinsko vprašanje v Italiji sploh ne obstaja“

Značilne izjave prefekta Dompriaria

Rim, 20. oktobra. II. Dne 18. t. m. je imel v Gorici pred najvišjimi vojaškimi, civilnimi in cerkevskimi oblastimi prefekt Dompieri ob prilikl instalacije nove deželne oblasti pomemben govor, katerega je brez dvoma smatral za oficijelno izjavo režima samega. Govor je bil tem važnejši, ker so bili navzoči sami odličniji, divizijski general Bobbio, goriški župan Bombi, deželni fašistični tajnik Avenanti, načelniki sodnih oblasti, milice, financ, direktor »Piccolac in direktor »Popola di Trieste, župani idrijski, tolminski, ajdovščinski, kanalski, bovški, komenski in drugi ter predstavitelji kulturnih društev.

Prefekt je v svojem dolgem govoru omenil razne incidente v Julijski krajini in izjavil: »Motijo se tisti, ki bodisi v dobrri veri ali pa z zlim namenom hočejo ustvariti manjšinsko vprašanje, katero enostavno ne obstaja, zakaj Italija, čeprav je izšla iz vojne kot zmagovalka, se ni povečala na tuj račun, ampak je skromno ostala v lastnih geografskih mejah, in mejah, ki so skoraj popolnoma enake onim, ki so zarisané v atlantih rimskega časa. Čeprav je tekom zgodovine kakšen soseden narod vdrl skozi Alpe, tvoreč tu ali tam kakšen pas, ta pojma nima nobene važnosti. Nač polotok je poznal še druge vpade in jih je zaal premagati. Cvetiča dolina Pada je popolnoma absorbirala langobardskega vpadnika ter se je vedno kljub neprestanemu križanju plemen in navad ohranila čista kot zlato.«

Primera z državami, ki so nedavno izginile, ni točna. Avstrogrška monarhija je bila naroden mozaik, v katerega se je srbski bajonet znal spremeniti. Fevdalne tradicije, ki se dajo zasledo-

viti gori do frankfurtskega državnega zborna, ako ne naravnost v srednjeveško zgodovino Nemčije, so bile avstrijsko cesarstvo spremene v kaos. Italija je pa v najodličnejšem smislu unitaristična država, ki ne more trpeti narodnostnih problemov, ki še danes pretresajo druge države, k sreči pa ne zadevajo naše domovine. Zato je aksiom, da mora pouk pri nas biti povsod italijanski, kakor mora biti italijansko vse, kar se tiče javnega prava in javnopravnih zadev. S tem, da se držimo takih načel, delamo v interesu drugorodcev samih, ki bi brez temeljitega znanja narodnega italijanskega jezika, ki ga more dati samo Šola, živeli v inferiornih pogojih, ker bi bili izključeni od javnih služb in nalog ter sploh v življenju zapostavljeni.

Obrekemo so nas in inozemstvu, dačka da Slovane preganjamo, da so oropani vseh pravic in naravnost izobčeni iz javnih služb. Ničesar ne more biti bolj nerenesčnega. Slovanski tisk uživa v Gorici celo preveč svobode, celo toliko, da more izigravati zakone. Javne službe so odprte vsem poslošenim ljudem, ki ljubijo italijansko domovino. Me dnamo sedi odličen slovenski gojitec sadja, ki ni vpisan v fašistično stranko; tudi v advokatskem svetu, ki v Italiji izreka sodbe v imenu kralja, sedi Slovenci, dasi tudi on ni vpisan v fašijo. Ti dve stvari, ki sta se zgordili med mojim kratkim vladanjem, sem omenil, ne zato, da bi pozabil prejšnje, ampak zato, da naglasim, da bodo sledili enaki slučaj, kakor hitro se v deželo povrne mir.

Vi novi upravniki provincije pa boste slejko-prej kazali enako skrb za vse, enako razdeljujoč bremena in ugodnosti zato, ker ne obstaja razlika med državljeni Italijanskega pokolenja in med

državljeni slovanskega plemena, ker imajo vse enake dolžnosti in enake pravice v naročju domovine. Naj zaupajo in imajo pogum vsi dobrì, pastirji pa naj ponavljajo krščanski opomin. Morali pa se bodo sramovati sami pred seboj, četudi bi učli pravici, zarotniški, ki zahrbitno ubijajo početi in njihovi še bolj podli mandatarji, na katere pada križev in odgovornost za to, če se stvari poslabšajo.«

Prefekt je nato proslavljal fašizem in navajal Nemčijo, kjer je fašistična misel zmaguje. Opozarjal je na Bolgarijo, ki je prišla po kraljevo k italijanskemu narodu. Italija je ostala močna tudi po spravis Cerkvio. Nato je prefekt nadaljeval, oziroma končal svoj govor s slednjimi besedami: »Danes Italija ni samo velik narod, ampak tudi največji katoliški narod sveta, zato je logično, da se mnogi narodi obražajo nanjo. In zato se spravljajem: Ce daljaj narodi iščejo Italijo, zakaj ne bi boljši razumel lastni interes kakšen sosed, ki izpoveduje katoliškega duha. Zakaj obrača svoj pogled drugam, namesto da bi ga usmeril proti Rimu?«

(To zadnje bedasto vprašanje bi si bil govor prefekt Dompieri, ki si je hotel s tem govorom ohraniti svoj položaj, katerega goriški fašisti pridno žagajo, lahko prihranili. Na vsak način pa se za predstavnike osrednje vlade kaj malo spodbudi govor, ki ne bo pomiril ne Slovanov v Primorju ne inozemstvu. Ta govor le potrjuje, da v Italiji obstoji slovanska manjšina, kateri se z najbrutalnejšimi sredstvi odrekajo njene narodne pravice. — Op. ured.)

Pred važno upravno spremembo v Italiji?

Fašizem na umiku — Popolari pritegnjeni k sodelovanju

Pariz, 20. oktobra, as. Francoski tisk objavlja senzacionalno vest, da stoji Italija neposredno pred važno upravno spremembo, katere dolikeosečnost se vnaprej še ne da razvideti. Po »L'Œuvre«, ki je dobil po svojem zatrdilu vesti iz najzaslnejšega vira, hoče Mussolini, ki vidi nezadržljiv predpad fašistične moći, zasigurati svojo vladavino s

tem, da hoče pritegniti v koalicijo politike bivše krščanske demokratske stranke popolarov, to je stranke, katero je sam razpustil. Zato si je baje zagotovil aktivno pomoč Vatikanu. »L'Œuvre« trdi, da sta potrdila njegove vesti bivši italijanski zunanjji minister, grof Sforza, kakor tudi bivši voditelj levega kralja popolarov, Eugenio Ferara.

Flandin o trgovski politiki Francije

Bukarešti, 20. okt. p. Francoski trgovinski minister Flandin je dal izjavo, v kateri omenja, da želi Francija pomagati vsem agrarnim državam in zasleduje v svoji trgovinski politiki cilj, da kupujejo narodi agrarnih držav kar največ blaga od industrijskih držav. Na vprašanje časnikarjev, ali bo Francija napovedala gospodarsko vojno Sovjetski Rusiji, je g. minister odgovoril, da namernava Francija izvesti svoja prejšnja načela, katere

je že čestokrat naglasila na sejah Društva narodov, ko želi, da se eliminira vsaka nepoštena in nelojalna konkurenca v trgovskem življenju. Na drugo vprašanje, da li je posesti Bukarešti, da kupuje žito za Francijo, je minister Flandin odgovoril, da se Francija ne bavi z žitno trgovino. V kolikor pa bi Francija želela kupiti žito, bo to naredila na drugi način in ji ni treba sklepati konvencij.

Polnoletnost Otona Habsburškega

Habsburžani mu prisegajo zvestobo — Akcija madžarskih legitimistov

Budimpešta, 20. oktobra, as. »A Regél« poroča: Ker bo cesar in kralj Oton 20. novembra t. l. 18 let star in bo s tem dosegel polnoletnost in pravico za vodstvo habsburškega doma, je cesarica Zita poslala zaupno okrožnico vsem članom habsburškega doma, da naj vrnejo prisego zvestobe, ki je priložena okrožnici, podpisano njej nazaj. S to zaprisego priznajo podpisanci Otona za glavarja habsburškega doma, mu kot takemu prizeteče zvestobo in se zavežejo, truditi se z vso močjo za to, da se restavrira vladavina Habšburžanov. Kakor poroča časopis, so odgovor na to okrožnico večina žene že v roki ekscesarice Zite v Steenockerzeelu. Bivši avstrijski nadvojvodje so brez izjemne podpisali zaobljubo. Nasprotno pa so se nadvojvode, ki bivajo na Poljskem z nadvojvodo Karлом Štefanom na čelu odločno izjavili, da ne bodo podpi-

sali take zaobljube zvestobe. Nadvojvod Friderik in Jožef, ki sta madžarska podanika, sta se odtegnila podpisu v vlijudni obliki. Nadvojvoda Jožef se je pri tem postavljal na stališče madžarskega zakona. Kakor je zvedel časopis, je vodstvo madžarske legitimistične stranke sklenilo, prrediti 20. novembra, ob prilikl Otonovega rojstnega dne veliko slavnost v Otonu poslati vladostno izjavo. Dne 19. novembra bo v Budimpešti veliko zborovanje, katerega se bodo udeležili vsi madžarsi legitimistični voditelji z grofom Albertom Apponyjem na čelu. Prihodnjega dne se bo čitala v cerkvi sv. Matije svečana sv. maša, ki jo bo bral najbrže madžarski primas, kardinal Szeregy. Zvečer se vrši slavnostni banket, na katerem bo voditelj legitimistov obrazložil stališče svoje stranke glede polnoletnosti Otona Habsburškega.

uspehov materialne kulture. Veliko pomembnejše je dejstvo, da avtor ne ve, kako bi se mogla spremeni sedanja brezdušna civilizacija v »pristno-človeško«. Glavna osebnost Duhamelovih znanstvenikov, njegov junak Salavin, je sklenil postati svetnik; ta »pravice« se mu je zdel najbolj primeren in človeku vreden. Na temelju strokovnih pripomočkov si je sestavil skrbno izdelan živiljenjski načrt. Vedno mu je bil zvest, doživel veliko trpljenja, uničil svoje družinsko živiljenje in naposlед podlegel pljučnici, ker je po vzgledu sv. Martina kot »pravi svetnik« revež na ulici velikodusno dal lastno toplo obleko. Ali si je s tem vsem pridobil sestost? Seveda ne. Mukoma je ponavljaj skrbno zabeležena dela svojega vzornika, a se ni mog potom vaj dvigniti do one navdušene ljubezni, ki jo popisuje apostol Pavel v krasnem 15. po-

glavju prvega lista Korinčanom in brez katere ne more biti prave svetosti. Kakor svojemu Salavinu, ponuja zdaj Duhamel vsemu svetu: Bodite neodvisni in blagi, ker bo potem lažje in prijetnejše vaše živiljenje! A kakor posameznik, se utegnejo tudi narodi spremeniti samo pod vplivom navdušene ljubezni, ki jim lahko predloži pravi smisel in namen tega živiljenja, katera pa klije samo in edinole iz vere. »Med trnje vsejano semo se tisti, ki besedo slišijo, pa se jim vrinejo svetne skrbi in zapeljnost bogastva ter besedo zaduše, da ostane brez sadu.« (Prilika o sejavcu. Evangelij po Marku IV., 19.) Duhamelova osuplost na koncu njegovih duhovitih, pristno-francoskih izvajanj je dokaz, da ni izven evangeljske Resnice nobenega odgovora na najbolj pereče vprašanje sodobne kulture.

Mažuranič razrešen

Belgrad, 20. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog g. predsednika ministrskega sveta g. dr. Želimir Mazuranič, minister na razpoloženju, razrešen svoje dolžnosti.

Nov zakon

Belgrad, 20. okt. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve predpisal in proglašil zakon o izprenembah in dopolnitvah k zakonu o notranji upravi.

Kolonizacija južne Srbije

Belgrad, 20. okt. z. Ministrstvo za socialno politiko je v dogovoru s poljedelskim ministrstvom bavilo na račun reparacij premične hišice, ki bodo služile kolonistom v južnih

Cerkev noče umreti!

Strašna početja na medicinskij fakulteti — Še smeha se bojijo komunisti

Informacije našega ruskega poročevalca.

Moskva, 14. oktobra.

>Bezbožnike, št. 16 je razburjen, ker >noče Cerkev umrešti. Se Lenin je pravil: »Komur sledi mladina, ta bo ukazoval v bodočnosti.« V Rjazanskem okraju pripeljajo verska društva mladinske koncerne, knjiž. večere in plesa z godbo ter otvarjajo izobrazne krožke. Hristomol (kristjanska omladina) vedno bolj ogroža revolucionarno mišljeno mladega pokolenja. Njegovi voditelji napenjajo vse sile, da bi zavabili v svoj labor pri mladini priljubljene tovariše pa magari iz Komsomola samega (komunistična omladina). Treba je povedati, da to delovanje, vsaj v Rjazanskem okraju, ni vedno brezuspečno! Ali smoemo to trpeti?

Proti Hristomolcem se izredno strogo postopa. Prav tako proti profesorjem, ki jih imajo na sumu. Od njih zahtevajo poleg marksistovske še znanstveno kvalifikacijo. V Saratovu, prestolici dolnjega Povolja, predilniškem in mlinskem industrijskem središču, so pripeljali člani univerze Černiševskega (saratovskega rojaka, učiteljitelja ruskega socializma) v navzočnosti vrstičarjev mladice, ki je zavabila poleg največje predavalnice tudi vse vhode in stopnišče, »Kakor jata psov,« piše poročevalce, »so se zaganjali vprašajoči v profesorje z vprašanjem

vseh barv in stopinj človeške podlosti. Mladiči so vlekli iz žepov papirčke in pripominjali besede, ki so padle v zasebnem razgovoru, na sprehoodu ali med kostim. Obvezni vprašanjem o verskem prečiščanju, razmerju do marxizma itd. so sledila druga še bolj neumna. Višek mičnosti je pomenil nastop predsednice medicinskega nadzorovalnega odbora, ene izmed služkinj v univerzitetnem posloju. Zakadala se je v kirurga, ki vodi žensko kliniko: »Dolgo sem gledala, a zdaj ne bom molčala. Dnevno mu pripeljejo naše kmečke ženske, pa jih reže in reže vedno naprej. Vsaki je izrezal sečni mehur, pa vendar sami veste, da jih rabijo. Saj sem ga videla, kaj vse počenja. Dvojna očala vedno nataknje pri vsaki operaciji. Ce ničesar ne vidi, kako naj bo potem za profesorja? Pa še to moram povedati, dragi sodruži, da je prav buržujske steklene omare narodil za svojo kliniko. Tako se zapravlja naš narodni denar!« Ta nastop je povzročil nepopisno veselje. Vsa dvorana se je dobesedno držala za trebuh. Drugi profesor na vprašanje, ali ni socialno dvomljivega pokolenja, je preprosto odgovoril: »Jaz sem istega pokolenja kakor N. G. Černiševski, čigar ime nosi naša univerza. Razlika je samo ta, da je bil njegov oče prota, moj

pa prepresti vaški župnik.« Občinstvo je sprejelo to izjavo z burnim plaskanjem, in se dolgo ni moglo pomiriti. Drugi profesor je odgovoril: »Očitajo mi, da se ne udeležim nobenih volitev. Samo enkrat v življenju sem volil in sicer po prevratu, kadar so sklicali ustavovorno skupščino. A še to so razpodili. Čemu bi zdaj volil, ko vse volitve ničesar ne izpremenijo.« Tretji profesor je prinesel zvezek Heinejevih pesmi: »Ta pisatelj pravi obmejni policiji: »Moje krovje boste lahko grebskali, a glave ne morete! To knjigijo sem si izposodil iz naše univerzitetske knjižnice. Kar zaprije jo, če žal ta izjava oblasti! A nima nobenega pomena mi očitati, da sem duši zoper sovjete.« Zopet je izbruhnilo navdušeno plaskanje. Pobesneli rektor je prekinil čljenje, če da se je izčimilo v protisovjetsko demonstracijo. Menda je imel prav. Kamalu je bil poklican v Moskvo, kjer so mu priprorčili, naj ne priedi nobenega javnega čljenja več, da ne bi bilo pohujšanja. V Moskvi se zagovarjajo profesorji samo pred preiskovalnim odborom, ki potem sklepa, ali smejo ostati v službi. Saratovski komunisti na univerzi so dobili od strankinjega vodstva strogo ukor zato, ker so osmešili važno socialno zadavo. Smeha se bojijo še komunisti!

Dopolnilo zakona o notranji upravi

Belgrad, 20. oktobra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve predpisal v dopolnitvah zakona o notranji upravi.

Pri čl. 1 zakona o notranji upravi z dne 30. julija 1930 naj se izpuste v točki v) besede »brez ozira na kvalifikacijo«, pri besedi »služba« je treba postaviti piko. Nato sledi novi odstavek, ki se glasi:

»Take osebe se postavljajo v kategoriji, skupini in stopnji po določbah zakona o uradnikih in ostalih državnih uslužbenikih civilnega reda. Napredovanje vseh uradnikov s fakultetno izobrazbo in že postavljenih uradnikov I. kategorije brez fakultetne se ravna po službenih letih, ki se vračajo v napredovanje po čl. 100 zakona o notranji upravi. Napredovanje ostalih uradnikov se ravna po službenih letih, vračanjih po čl. 57 zakona o uradnikih in ostalih uslužbenikih civilnega reda.«

Po točki v) sledi naslednje točke:

»g) za okrožne inspektorje se lahko imenujejo v I. kategoriji 4 do 3a) skupine vključno osebe, ki niso starejše od 65 let in ki izpoljujejo obče pogoje 2. in 4. točke zakona o uradnikih in ostalih državnih uslužbenikih civilnega reda ter imajo najmanj 10 let državne ali javne službe, ne glede na ostvaritev pogojev zakona o uradnikih in ostalih državnih uslužbenikih civilnega reda, zakona o notranji upravi in zakona o razdelitvi kraljevine na upravna področja. Taki uradniki ne morejo biti imenovani na druga mesta, dokler ne izpolnijo v zakonu predpisane pogoje zanje.«

e) Na mesta, predpisana v točkah 8 in 9 čl. 100 zakona o notranji upravi se lahko postavijo v 1-6 z odgovarjajočo stopnjo osnovne plače, aktivni in upokojeni bivši uradniki resora ministrstva za notranje zadeve, ki imajo fakultetno izobrazbo, položeni državni strokovni izpit za uradnika I. kategorije ministrstva za notranje zadeve in najmanj 5 let efektivne državne službe za napredovanje. Ti uradniki lahko napredujejo v naslednjem skupino po najmanj 12 letih efektivne službe, ki je potrebna za napredovanje.

d) Upokojeni bivši in že prej postavljeni uradniki ministrstva za notranje zadeve s fakultetno izobrazbo se lahko imenujejo na mesta, ki so določena z zakonom o notranji upravi, ter v kategorije, skupine in stopnje, v katerih so bili preje. V naslednjem skupino lahko napredujejo, ako izpolnijo pogoje čl. 57 zakona o uradnikih in ostalih državnih uslužbenikih civilnega reda.

f) Vsi, že prej postavljeni uradniki v resorju ministrstva za notranje zadeve ostanejo v kategorijah in skupinah, v katerih so. Njihovo napredovanje se ravna po določbah zadnjega odstavka točke v) tega zakona, dopolnj enim s točko I. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o notranji upravi z dne 30. julija 1930. Oni, ki izpolnjujejo pogoje za višje kategorije bodisi po zakonu o uradnikih in ostalih državnih uslužbenikih civilnega reda ali po zakonu o notranji upravi, bodo prevedeni v iste po predpisih navedenih zakonov.«

Člen 2. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z razglasitvijo v »Službenih novinah.«

Revolucija v Braziliji

Porto Allegre, 20. okt. AA. Revolucionarci so razglasili, da so zavzeli glavno mesto države El Spirito Santo. S tem so ločili lojalno državo Bahia od osrednje vlade.

New York, 20. oktobra. as. Revolucionarji v Braziliji so po zadnjih vesteh res zavzeli mesto Itacarao. Vstaši trdijo, da so zavzeli tudi mesto Victoria ter da so s tem dobili v roke vso obalno pokrajino. Revolucionarji so obkollili mesto Florinopolis in preprečili dovoz hrane.

Poroča kralja Borisa

Rim, 20. okt. as. Priprave za poroko bolgarskega kralja z italijansko princessonjo so končane. Dame, ki se bodo udeležile poroke, bodo morale nositi zaprite obleke. Tuji bodo smeli prisostvovati poroki.

Avtomobilska nesreča

Milan, 20. okt. as. Pri poskusni vožnji avtomobila se je zaletel v bližini Vienne težek avtobus radi odpovedi zavore v železniške zavornice in to ravno v trenutku, ko je vozil mimo vrlak. Avtobus je začel v hipu goret. Delavec turinske avtomobiliske tovarne je zgorel. Istotako so dobili trije mehaniki težke opekline.

Pariz, 20. okt. AA. V boksnu dvoboju je Španec Paolino pobil svojega nasprotnika Françoza Grisella. Borba je trajala pet rund. Zmagovalec Paolino se bo sedaj boril s Carnero 16. novembra v Barceloni.

Marinkovič o položaju v Evropi

Europski položaj je težak, a mir ni ogrožen

Belgrad, 20. okt. m. Včeraj so imeli svoja zborovanja v Smederevu in nato v Požarovevem ministri Uzunović, Kumanudi in dr. Srđljuga. V Požarovevem se jim je pridružil še zunanjji minister dr. Marinkovič, ki je po svojem govoru o gospodarski krizi podal tudi zanimivo izjavo o splošnem mednarodnem in zunanjem političnem položaju naše države. Rekel je: »Zdi se, da krožijo med ljudstvom glasovi, ki ustvarjajo nemirnost z ozirom na to, kaj vse bi lahko bilo. Vi veste, da je zunanj položaj naše države težek, ker imamo mi 7 sedov, to je več kakor katerakoli druga evropska država, razen Nemčije. Mi smo stočasno balkanska in srednjeevropska država. Karkoli se zgoditi na Balkanu ali v Srednji Evropi, vpliva takoj na naše najbolj življenske interese. To je položaj, ki sili naše ljudstvo, da budno spreminja vse, kar se godi v svetu in doma, vlada pa, da vodi oprezzo in modro politiko miru. Položaj v Evropi danes v resnici ni rožnat, v raznih državah se pojavljajo radi tega težke gospodarske krize. Kot usojeno je, da gre ljudem za neke spremembe, da gredo itd., kamor pametni ljudje ne bi smeli iti, kot kažejo razne struje, ki dajejo povod velikim skrbem. Četudi se mora s tem računati, vendar lahko povemo, da ni nobene stvarne nevarnosti za mir, kajti vse, ki so nezadovoljni z obstoječim stanjem, in ki bi mogli ogrožati mir, so na splošno srečo daleč od tega, da bi mogli doseči kak uspeh, da bi ogrožali mir. Sile, ki mir in obstoječem stanju v Evropi branijo, so še vse preveč močne, da bi si kdo drznil izpostaviti se tej nevarnosti, da bi rušil mir in ustvaril še težji položaj, kot je danes. Lahko vas uverim, da vlada v vseh teh težkočah v zunanjem politiki zelo trezno računa in da bo ne prestano in dolledno vodila politiko miru in da bo znala čuvati mir, ki je naši državi potreben, ne samo danes, temveč še dolgo let, da se lahko razvija kakor ji je treba.«

V 10 dneh iz Londona v Australijo

Smith je potokel Hinklerjev rekord za 5 dni

London, 20. okt. AA. Letalski poveljnik Kingford Smith, ki je včeraj srečno zaključil svoj čudoviti polet v Avstralijo, je prejel ogromno čestitk. Izjavil je, da je to njegov najboljši polet. Letel je z letalom »Avroavian», ki je razmeroma majhen, s hitrostjo 110 milij na uro. Prvi mu je čestital k sijajnemu uspehu Hinkler.

Casopis je priznava tudi velik uspeh letalskega poročnika Hilla, ki je dosegel na otočju Timor še prej kot Kingford Smith. Slednji se je srečal na otoku Timor z Hillom in pravi, da se je letalo Hilla prevrnilo, tako da se je zlomil propeler. Smith je ponudil Hillu, da se vrne z letalom v Singapur. Od tam bi pripeljal s seboj ljudi, ki bi

poškodovano letalo popravili.

Hill je ponudbo odklonil. Smith je nadalje dejal, da je letel Hill v mnogo slabših razmerah. Kingford Smith, Hinkler in Hill so vsi Avstralci. Leteli so z angleškimi letali.

London, 20. okt. as. Kingford Smith je včeraj ob 2 po avstralskem času dosegel v Port Darwin. Ker je pričel svoj polet 9. oktobra ob pol 7 zjutraj angleškega časa v Croydonu in je dosegel ob pol 7 angleškega časa v Port Darwin, je končal polet iz Anglie v Avstralijo v desetih dneh. Dosedej je veljal rekord letalca Hinklerja, ki je rabil 15 in pol dneva.

Seja širšega odbora UJU

Stališče UJU k predstoječi reviziji uradniškega zakona Zopet sloga v UJU

Belgrad, 20. okt. m. Včeraj in danes se je v Širši seji sklenila kupiti Pongracov dvorec, ki bo dan na razpolago Nj. V. kralju in kraljevemu domu. Jutri odpotuje posebna deputacija z županom dr. Sirkuljem na čelu v Belgrad, da prosi za avdicavo pri Nj. V. kralju in da ga obvesti o sklepu občine.

Zagreb, 20. okt. p. Cene kruhu so 4.50—3.50 dinara za kilogram.

Zagreb, 20. okt. p. V Zagrebu se zadnji čas Širi načelnjiva bolezni šarlah, posebno med otroci do 14. leta. Po vestej iz Splita se je tudi tam zelo razširila ista epidemija.

Konfiscirano pastirsko pismo

Varšava, 20. okt. as. V boju med poljsko vlado in vzhodnogališkim Ukrajinci je lvovska policija konfiscirala danes pastirsko pismo grško-unijskih ſkofov, katerega pripisuje nadškofu Šeptyckemu. Pastirsko pismo sicer obsoja vse ilegalne boje, ki so jih napovedali Ukraineri, graja pa zelo jasno ukrepa poljske vlade in njene represalije. Govori dalje o krivici pri aretacijah nedolžnih ljudi, o zatiranju ukrajinskega naroda in označuje varšavsko vlado kot machiavellistično nositeljico moči. Poljska vlada je dala nekatere voditelje grško-unijske cerkve aretirati, ker jim očita, da vplivajo na ukrajinsko prebivalstvo na kazniv način, tako da se obrne s sovražnimi nameni proti vladni.

Zaprtia opozicija

Varšava, 20. okt. as. Opozicija »Gazeta Warszawska« objavila danes statistiko, po kateri je vlada zaprla nad 60 članov razpuščenega sejma, ne všeči one voditelje opozicije, ki jih je že preje zaprla.

Ponesrečeno letalo

Milan, 20. okt. as. Prometno letalo linije Milan-Boston se je radi defekta v motorju posrečilo nad gricnjem v provinci Siena. Moralo je zasilno pristati, pri čemer se je aparat razbil. En pilot in dva potnika so bili resno ranjeni, dokler sta dva odšla z zdravo kožo.

Nesreča

Dunaj, 20. oktobra. as. V nekem dunajskem predmestju sta se včeraj zaletela dva tramvajska voza, pri čemer so bile štiri osebe ubite, 17 pa ranjenih.

Madrid, 20. oktobra. as. V kraju Haragona je nenadoma nastrel potok v taki meri, da je poplavil vso dolino. Ljudje so se v silni paniki zatekli na strehe in na visoka drevesa. Najmanj 8 oseb je utonilo.

Praga, 20. oktobra. as. V delovnih prostorih strojne tovarne Roth, prejšnje tovarne za eksplozivne kapice, je izbruhnil nenadoma požar. Sedem delavk, ki so bili zaposlene v bližini ognja, so kakor žive baklje pohitele na ulico. Preneeli so jih v bolnišnico, toda je malo upanja, da bi okrevale.

Belgrajske vesti

Belgrad, 20. okt. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Nikola Preka je sprejel dopoldne v svojem kabinetu zastopnike zveze bančnih uradnikov in nameščencev kraljevine Jugoslavije iz Zagreba, in sicer predsednika zveze Branka Stola in člena izvršnega odbora Petra Vildoroviča ter predsednika pokojninskega zavoda za privatne nameščence v Ljubljani Vrtovec. Zastopniki so prošli ministru, naj bi bil zakon o pokojninskem zavarovanju, ki velja samo za Dalmacijo in Slovenijo, razširjen na vso državo. Gosпод minister je obljubil, da bo to vprašanje pružil v najkrajšem času in da bo nato odgovoril na njihove želje.

Belgrad, 20. okt. as. Za suplenta prve državne gimnazije v Ljubljani je bil imenovan g. Repovš, za suplenta moškega učiteljišča v Mariboru gosp. Joško Trobab.